ЗАВОД ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ УЖИЦЕ

др В. Маринковића бр. 4, 31000 Ужице

☎ (031) 563-150, факс: (031) 563-147

e-mail: zavoduzice@mts.rs

страна 1 од 6

Број: 753

Датум: 27.02.2026. година

Предмет:

Извештај о мониторингу амбијенталног ваздуха у Косјерићу 2025. години

Општина Косјерић

Завод за јавно здравље контролише квалитет ваздуха у граду Косјерићу на основу уговора бр.4414/25 од 01.01.2025. са Скупштином општине Косјерић.

Мониторинг квалитета ваздуха прати се на основу важећег уговора са Скупштином општине Косјерић. Мрежа мерних места на којим се врши систематско мерење и параметри који се прате приказани су на следећој табели:

Место Косјерић	Мерно место	
Полутант		
• Таложне материје	6	<ul style="list-style-type: none">• Црепана N: 44° 00' 12.00"; E: 19° 54' 18.15"• Галовићи -гробље N: 44° 00' 49.17"; E: 19° 52' 35.25"• Основна школа N: 43° 59.634'; E: 19° 54.451'• Елкок-раскрсница N: 43° 59' 49.04"; E: 19° 54' 31.36"• Водовод N: 44° 00' 33.88"; E: 19° 54' 00.28"• Лугови N: 44° 00.404' ; E: 19° 55.553'
• Олово, кадмијум, арсен, никал и цинк у таложним материјама	1	<ul style="list-style-type: none">• Елкок-раскрсница N: 43° 59' 49.04"; E: 19° 54' 31.36"
• Суспендоване честице PM10	1	<ul style="list-style-type: none">• Елкок-раскрсница N: 43° 59' 49.04"; E: 19° 54' 31.36"
• Олово, кадмијум, арсен и никал у суспендованим честицама PM10	1	<ul style="list-style-type: none">• Елкок-раскрсница N: 43° 59' 49.04"; E: 19° 54' 31.36"

Мониторинг квалитета ваздуха траје најмање годину дана. У току тог периода врши се:

1. Континуирано узорковање укупних таложних материја на фиксним мерним местима у циљу добијања једомесечних узорака у којим се анализирају укупне таложне материје и остали параметри.
2. Индикативна 24 часовна узорковања PM10 суспендованих честица на фиксном мерном месту у циљу одређивања концентрације PM10 суспендованих честица и тешких метала.

Резултати мерења концентрација упоређују се са прописаним граничним вредностима, толерантним и циљним вредностима у циљу утврђивања нивоа загађености ваздуха.

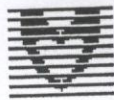
Критеријуми за оцењивање квалитета ваздуха дефинисани су чланом 11. Уредбе о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха (Сл. гласник, бр. 11/2010, 75/2010 и 63/2014)

Граничне и толерантне вредности и границе толеранције дефинисани су чланом 15. Уредбе о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха

1. Граничне и циљне вредности за загађујуће материје обухваћене мониторингом

Загађујућа материја	Референца	Јединица мере	Време усредњавања	Гранична вредност	Толерантна вредност*
Суспендоване честице PM ₁₀	Уредба о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха	μg/m ³	1 дан	50	55
			1 година	40	40
олово	*Толерантна вредност умањена на начин како је описано у Одаљку Б Границе толеранције	μg/m ³	1 дан	1 μg/m ³	
			1 година	0.5 μg/m ³	
Загађујућа материја		Јединица мере	Време усредњавања	Гранична вредност	Толерантна вредност*
арсен		μg/m ³	1 година	6 ng/m ³	
кадмијум			1 година	5 ng/m ³	
никал			1 година	20 ng/m ³	

Загађујућа материја	Референца	Јединица мере	Време усредњавања	Срдења годишња вредност
укупне таложне материје	Уредба о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха	mg/(m ² ·dan)	1 месец	450
			1 година	200
арсен	Табела 6 ТА LUFT 2002	μg/m ² /dan	1 година	4
олово			1 година	100
кадмијум			1 година	2
никал			1 година	15

ЗАВОД ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ УЖИЦЕ
др В. Маринковића бр. 4, 31000 Ужице
☎ (031) 563-150, факс: (031) 563-147
e-mail: zavoduzice@mts.rs

страна 3 од 6

2. Резултати

2.1. Таложне материје и метали у таложним материјама

Укупне таложне материје: Месечне вредности укупних таложних материја
у $\text{mg}/\text{m}^2/\text{дан}$

мерно место/ месец	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
• Црепана	58.2	41.0	56.4	159.2	54.6	33.7	46.0		52.2	30.8	12.2	10.6
• Водовод	10.3	26.2	66.8	56.6	65.2	9.7	63.1		113.5	420.3	4.35	2.53
• Елкок Раскрсница	48.4	96.3	42.1	95.2	32.4	30.5	80.5	53.2	132.1	35.8	14.4	8.97
• Галовићи-гробље	17.1	31.0	42.6	104.1	11.8	16.3	65.5	404.4	59.2	57.9	13.2	29.1
• О.Школа	51.7	47.2	60.6	86.7	61.9	5.7	95.0	39.7	3.1	28.4	5.66	15.9
• Лугови	48.5	78.4	146.1	71.3	211.6	22.5	70.5	24.5	324.0	24.9	7.11	2.53
Изнад месечног ГВИ ($> 450 \text{ mg}/(\text{m}^2 \cdot \text{дан})$)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Укупне таложне материје и метали у таложним материјама-годишњи просеци

Место узорковања	Укупне таложне материје [$\text{mg}/\text{m}^2/\text{дан}$]	годишњи просек (ГВИ $200 \text{ mg}/\text{m}^2/\text{дан}$)	олово [$\mu\text{g}/\text{m}^2/\text{дан}$] годишњи просек ГВИ $100 \mu\text{g}/\text{m}^2/\text{дан}$	кадмијум [$\mu\text{g}/\text{m}^2/\text{дан}$] годишњи просек ГВИ $2 \mu\text{g}/\text{m}^2/\text{дан}$	никал [$\mu\text{g}/\text{m}^2/\text{дан}$] годишњи просек ГВИ $15 \mu\text{g}/\text{m}^2/\text{дан}$	арсен [$\mu\text{g}/\text{m}^2/\text{дан}$] годишњи просек (ГВИ $4 \mu\text{g}/\text{m}^2/\text{дан}$)
Преко ГВИ на годишњем нивоу	0					
• Црепана	50.4					
• Водовод	76.2					
• Елкок Раскрсница	55.8		3.6	0.06	2.4	0.06
• Галовићи-гробље	71.0					
• О.Школа	41.8					
• Лугови	86.0					

* за ГВИ за метале у таложним материјама је из ТА LUFT немачког стандарда

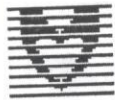

ЗАВОД ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ УЖИЦЕ
др В. Маринковића бр. 4, 31000 Ужице
☎ (031) 563-150, факс: (031) 563-147
e-mail: zavoduzice@mts.rs

страна 4 од 6

2.2. Суспендоване честице PM10 и метали у суспендованим честицама PM10

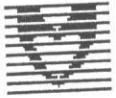
Место узорковања		Мерно место: Елок раскрсница				
Параметар испитивања Суспендоване честице, фракција PM10		Суспендоване честице, PM10 µg/m ³	садржај метала у PM10			
			Olovo µg/m ³	Arsen ng/m ³	Kadmijum ng/m ³	Nikal ng/m ³
Јединица мере		SRPS EN 12341:2015	ДМ А14	ДМ А14	ДМ А14	ДМ А14
Метода						
Број узорка	датум узорковања	Резултат (концентрација)				
96/A	01.01.2025	109	<0.005	<1	0.35	3.22
97/A	02.01.2025	51	<0.005	<1	0.32	2.22
98/A	03.01.2025	25	<0.005	<1	<0.3	12.99
99/A	04.01.2025	40	<0.005	<1	<0.3	<3
100/A	05.01.2025	72	<0.005	<1	<0.3	<3
101/A	06.01.2025	114	<0.005	<1	0.45	5.50
102/A	07.01.2025	84	<0.005	<1	0.41	4.59
102/A	07.01.2025	22	<0.009	<0.5	<0.5	2.5
422/A	28.02.2025	23	<0.009	<0.5	<0.5	2.5
423/A	01.03.2025	19	<0.009	<0.5	<0.5	2.5
424/A	02.03.2025	35	<0.009	<0.5	<0.5	2.5
425/A	03.03.2025	43	<0.009	<0.5	<0.5	2.5
426/A	04.03.2025	47	<0.009	<0.5	<0.5	2.5
427/A	05.03.2025	47	<0.009	<0.5	<0.5	2.5
428/A	06.03.2025	14	<0.009	<0.5	<0.5	2.5
1543/A	26.08.2025	25	<0.009	<0.5	<0.5	2.5
1604/A	10.09.2025	14	<0.009	<0.5	<0.5	2.5
1605/A	11.09.2025	19	<0.009	<0.5	<0.5	2.5
1606/A	12.09.2025	23	<0.009	<0.5	<0.5	2.5
1607/A	13.09.2025	18	<0.009	<0.5	<0.5	2.5
1608/A	14.09.2025	15	<0.009	<0.5	<0.5	2.5
1609/A	15.09.2025	19	<0.009	<0.5	<0.5	2.5
1610/A	16.09.2025	38	<0.009	<0.5	<0.5	2.5
1611/A	17.09.2025	33	<0.009	<0.5	<0.5	2.5
1737/A	18.09.2025	45	<0.009	<0.5	<0.5	2.5
1738/A	19.09.2025	40	<0.009	<0.5	<0.5	2.5
1739/A	20.09.2025	14	<0.009	<0.5	<0.5	2.5
1740/A	21.09.2025	19	<0.009	<0.5	<0.5	2.5
1741/A	22.09.2025	17	<0.009	<0.5	<0.5	2.5
1742/A	23.09.2025					

ЗАВОД ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ УЖИЦЕ
др В. Маринковића бр. 4, 31000 Ужице
☎ (031) 563-150, факс: (031) 563-147
e-mail: zavoduzice@mts.rs

страна 5 од 6

Место узорковања		Мерно место: Елок раскрсница				
Параметар испитивања Суспендоване честице, фракција РМ10		Суспендоване честице, РМ10 µg/m ³	садржај метала у РМ10			
			Олово µg/m ³	Арсен ng/m ³	Кадмијум ng/m ³	Никал ng/m ³
Јединица мере		SRPS EN 12341:2015	ДМ А14	ДМ А14	ДМ А14	ДМ А14
Метода						
Број узорка	датум узорковања	Резултат (концентрација)				
1743/A	24.09.2025	29	<0.009	<0.5	<0.5	2.5
1744/A	25.09.2025	17	<0.009	<0.5	<0.5	2.5
1745/A	26.09.2025	15	<0.009	<0.5	<0.5	2.5
1746/A	27.09.2025	16	<0.009	<0.5	<0.5	2.5
1747/A	28.09.2025	19	<0.009	<0.5	<0.5	2.5
1748/A	29.09.2025	26	<0.009	<0.5	<0.5	2.5
1749/A	30.09.2025	22	<0.009	<0.5	<0.5	2.5
1750/A	01.10.2025	24	<0.009	0.72	<0.5	2.5
1751/A	02.10.2025	18	<0.009	0.65	<0.5	7.0
1752/A	03.10.2025	10	<0.009	<0.5	<0.5	2.5
1753/A	04.10.2025	25	<0.009	<0.5	<0.5	2.5
1754/A	05.10.2025	24	<0.009	<0.5	<0.5	2.5
1755/A	06.10.2025	17	<0.009	<0.5	<0.5	2.5
2042/A	11.11.2025	34	<0.009	<0.5	<0.5	7.00
2043/A	12.11.2025	40	<0.009	<0.5	<0.5	2.5
2044/A	13.11.2025	53	<0.009	<0.5	<0.5	2.5
2045/A	14.11.2025	57	<0.009	<0.5	<0.5	2.5
2046/A	15.11.2025	64	0.012	0.75	<0.5	2.5
2047/A	16.11.2025	65	<0.009	<0.5	<0.5	2.5
2048/A	17.11.2025	49	<0.009	<0.5	<0.5	2.5
2049/A	18.11.2025	22	<0.009	<0.5	<0.5	2.5
2050/A	19.11.2025	36	0.011	<0.5	0.51	2.5
2051/A	20.11.2025	42	<0.009	<0.5	<0.5	2.5
2052/A	21.11.2025	34	<0.009	<0.5	<0.5	2.5
2053/A	22.11.2025	18	<0.009	<0.5	<0.5	2.5
2054/A	23.11.2025	27	<0.009	<0.5	<0.5	2.5
2055/A	24.11.2025	36	<0.009	<0.5	<0.5	2.5
Годишња средња вредност		34.3	0.0008	0.31	0.26	2.91
Број мерења		56				
Број дана >50 µg/m ³		9				
90.4 перцентил		62.2				

	ЗАВОД ЗА ЈАВНО ЗДРАВЉЕ УЖИЦЕ др В. Маринковића бр. 4, 31000 Ужице ☎ (031) 563-150, факс: (031) 563-147 e-mail: zavoduzice@mts.rs	
		страна 6 од 6

3. Закључак

Укупне таложне материје:

У току 2025 максимално дозвољене месечне вредности ($450 \text{ mg/m}^2\text{dan}$) нису прекорачене. Просечне годишње вредности на мерним местима крећу се од $41.8 \text{ mg/m}^2\text{dan}$ на мерном месту "Основна Школа" до $86 \text{ mg/m}^2\text{dan}$ на мерном месту "Лугови". Максимално дозвољена вредност за календрску годину ($200 \text{ mg/m}^2\text{dan}$) није прекорачена.

Метали у укупним таложним материјама:

Метали у укупним таложним материјама: Уредба о условима за мониторинг и захтевима за квалитет ваздуха (Сл. гласник РС, бр. 11/2012) не прописује граничне вредности за метале у укупним таложним материјама. Годишње вредности за олово $3,6 \text{ } \mu\text{g/m}^2\text{dan}$, кадмијум $<0.10 \text{ } \mu\text{g/m}^2\text{dan}$, арсен $<0.10 \text{ } \mu\text{g/m}^2\text{dan}$ и никал $2.40 \text{ } \mu\text{g/m}^2\text{dan}$ су испод максимално дозвољених вредности датих у немачком стандарду ТА ЛУФТ.

Суспендовне честице фракција PM10:

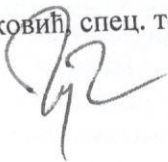
Мониторинг се темељи на повременим узорковњима. Средња годишња вредност износи $34.3 \text{ } \mu\text{g/m}^3$ је усаглашена са максимално дозвољеном вредности за календарску годину ($40 \text{ } \mu\text{g/m}^3$). Вредност 90.4-тог перцентила износи $62.2 \text{ } \mu\text{g/m}^3$ већа је од $50 \text{ } \mu\text{g/m}^3$. То индицира да је било прекорачења дозвољеног број дана који на годишњем нивоу износи 35.

Метали у суспендовним честицама фракција PM10:

Средње годишње вредности за олово $<0.009 \text{ } \mu\text{g/m}^3$ и мање је од дозвољених $1 \text{ } \mu\text{g/m}^3$, за арсен је $<0.5 \text{ ng/m}^3$, што је испод дозвољене 6 ng/m^3 , средња годишња вредност концентрације кадмијума је 0.26 ng/m^3 што је испод максимално дозвољене концентрације 5 ng/m^3 , и средња годишња концентрација за никал је 2.91 ng/m^3 , што је такође испод максимално дозвољене 20 ng/m^3 .

Извештај саставио:

Драган Чучковић, спец. токс. хемије

Начелник

Центара за хигијену и хуману екологију

др Оливера Јанчић, спец. хигијене

